

Chimgiân

1

Chiângiân

- 1 Isulael ông Tabit ê kiáⁿ Sólômóng ê chimgiân.
- 2 Chiahê chimgiân ē hō lâng liáukái tìhūi kah kàsī,
bêngpék thongtát ê òe;
- 3 ē hō lâng tit tiòh bêngtì ê kàsī,
iā tòh sī konggī, kongpêⁿ kah chêngtít;
- 4 ē hō gōngtít ê lâng ū lêngkhiàu,
hō siàuliân lâng ū tìsek kah bôliók;
- 5 ē hō tìhūi ê lâng thiaⁿliáu kethiⁿ hákbūn,
hō chhongbêng ê lâng tit tiòh chíín;
- 6 ē hō lâng bêngpék chimgiân kah phìjū,
líkái tìhūi lâng ê giânsû kah bīchhai.
- 7 Kèngùì SiōngChú sī tìsek ê khaitoan,
gūgōng ê lâng biásī tìhūi kah kàsī.

Khókhng Siàuliân Lâng

- 8 Góa ê kiáⁿ ah, tiòh thiaⁿ lín lāupē ê kàutō;
m̄ thang khìsak lín lāubú ê kàsī.
- 9 Inūi chiahê òe beh chò lí thaukhak téng ê
biánliú,
chò lí āmkún ê kimliān.
- 10 Góa ê kiáⁿ ah, pháíⁿlâng nā íniú lí,

箴言

1

前言

- 1 以色列王大衛 ê kiáⁿ 所羅門 ê 箴言。
- 2 Chiahê 箴言 ē hō 人了解智慧 kah 教示，
明白通達 ê 話；
- 3 ē hō 人得 tiòh 明智 ê 教示，
也 tòh 是公義、公平 kah 正直；
- 4 ē hō 戇直 ê 人有靈竅，
hō 少年人有智識 kah 謀略；
- 5 ē hō 智慧 ê 人聽了加添學問，
hō 聰明 ê 人得 tiòh 指引；
- 6 ē hō 人明白箴言 kah 譬喻，
理解智慧人 ê 言詞 kah 謎猜。
- 7 敬畏上主是智識 ê 開端，
愚戇 ê 人藐視智慧 kah 教示。

苦勸少年人

- 8 我 ê kiáⁿ ah, tiòh 聽 lín 老父 ê 教導；
m̄ thang 棄 saklín 老母 ê 教示。
- 9 因為 chiahê 話 beh 做你頭殼頂 ê 冕旒，
做你領頸 ê 金鍊。
- 10 我 ê kiáⁿ ah, pháíⁿ 人若引誘你，

lí m̄ thang tòe in kiâⁿ.

11 In nā kóng, "Lí kah goán chòhóe khi!

Lán lâi bâihók thâi lêng,

tngtán bûkó ê lêng lâi kâ i sathâi;

12 lán beh chhinchhiūⁿ imhú, kâ in oáhoah thun lóh khi,

in beh chhinchhiūⁿ hāmjíp chhim kheⁿ ê lêng, hō lán chò chít ē thunbiát;

13 lán beh tit tiòh tàk chióng ê châibút,

lán beh kâ só chhiúⁿ lâi ê mih tún móa lán ê chhù.

14 Lí lâi kajíp goán ê tóng,

lán tãike lâi hunhióng só chhiúⁿ lâi ê mih."

15 Góa ê kiáⁿ ah, m̄ thang kah in tângkiâⁿ,

m̄ thang hō lí ê kha tàh jíp in ê tōlō.

16 Inūi in ê kha cháu khi kiâⁿ pháíⁿ,

in kip beh khi hō lêng lãuhoeh.

17 Lêng nā tī chiáu'á bákchui chêng tiuⁿsiat lôbāng,

i siūⁿ beh liáh chiáu á ittēng sī bô chháikang.

18 Chiahê lêng bâihók, tiantò ē lâu in kakī ê hoeh;

in tngtán, tiantò ē hâi tiòh kakī ê sèⁿmiā.

19 Kiànnā tham putgī chi chái ê, in ê tōlō tòh sī áne;

i ē toátkhì in kakī ê sèⁿmiā.

Tìhūi ê Hòsiaⁿ

20 Tìhūi tī kelō tōa siaⁿ teh hoah,

你 m̄ thang tòe in 行。

11 In 若講：「你 kah 阮做伙去！

咱來埋伏 thâi 人，

當等無辜 ê 人來 kâ 伊殺害；

12 咱 beh 親像陰府， kâ in 活活吞落去，

in beh 親像陷入深坑 ê 人， hō咱做一下吞滅；

13 咱 beh 得 tiòh tàk 種 ê 財物，

咱 beh kâ 所搶來 ê 物 tún 滿咱 ê 厝。

14 你來加入阮 ê 黨，

咱大家來分享所搶來 ê 物。」

15 我 ê kiáⁿ ah， m̄ thang kah in 同行，

m̄ thang hō你 ê 腳踏入 in ê 道路。

16 因為 in ê 腳走去行 pháíⁿ，

in 急 beh 去 hō人流血。

17 人若 tī 鳥 á 目 chiu 前張設羅網，

伊想 beh 掠鳥 á 一定是無 chháí 工。

18 Chiahê 人埋伏，顛倒 ē 流 in kakī ê 血；

in 當等，顛倒 ē 害 tiòh kakī ê 性命。

19 見若貪不義之財 ê， in ê 道路 tòh 是 áne；

它 ē 奪去 in kakī ê 性命。

智慧 ê 呼聲

20 智慧 tī 街路大聲 teh hoah，

- tī khuikhoah ê sóchāi chhut siaⁿ.
- 21 ¹ tī lāujiát ê kethâu tōa siaⁿ teh hoah,
tī siáⁿm̄ng kháu, tī siáⁿlāi hoatchhut giângí,
kóng,
- 22 "Lín chiahê gōngtit ê lāng ài gōngtit,
hòⁿ sauchhiò ê lāng ài sauchhiò,
gûgōng ê lāng iàmòⁿ tìsek,
beh kàu tī tang sī à?
- 23 Tng góa chekpī lín ê sī, lín tiòh oát tróg;
góa tòh beh ēng góa ê sènglêng koànak lín,
koh kā góa ê òe chí^{sī} lín.
- 24 M̄ koh, inūi góa bat hōhoàn, lín m̄ thiaⁿ,
góa bat tui lín chhun chhiú, lín mā bô lāng beh
chhap;
- 25 lín tiantò khòaⁿkhin góa sōū ê khoànkài,
m̄ khéng chiapsiū góa ê chekpī.
- 26 Sói, lín tú tiòh chailān ê sī, góa beh léngchhiò;
lín tú tiòh kiaⁿhiáⁿ ê sī, góa beh sauchhiò.
- 27 Kiaⁿhiáⁿ ē chhinchhiūⁿ kōnghong tui lín sàu lāi,
chaihō ē chhinchhiūⁿ kónglê'á hong kóng lāi,
hoānlān kah thòngkhó mā ē lîmkàu lín ê
sinchiūⁿ.
- 28 Hit sī, in beh kiúkiò góa, góa khiok bô beh
ìntap;
in pekchhiat teh cháuchhōe góa, khiok chhōe
bē tiòh.
- 29 Inūi in oànhūn tìsek,
mā bô beh kèngùi SiōngChú.
- tī 開闊 ê 所在出聲。
- 21 她 ¹ tī 鬧熱 ê 街頭大聲 teh hoah ,
tī 城門口 , tī 城內發出言語 , 講 :
- 22 「 Lín chiahê 戇直 ê 人意愛戇直 ,
hòⁿ 嘲笑 ê 人意愛嘲笑 ,
愚戇 ê 人厭惡智識 ,
beh 到 tī tang 時 à ?
- 23 當我責備 lín ê 時 , lín tiòh oát tróg ;
我 tòh beh 用我 ê 聖靈灌 ak lín ,
koh kā 我 ê 話指示 lín 。
- 24 M̄ koh , 因為我 bat 呼喚 , lín m̄ 聽 ,
我 bat 對 lín 伸手 , lín mā 無人 beh chhap ;
- 25 lín 顛倒看輕我所有 ê 勸戒 ,
m̄ 肯接受我 ê 責備 。
- 26 所以 , lín tú tiòh 災難 ê 時 , 我 beh 冷笑 ;
lín tú tiòh 驚惶 ê 時 , 我 beh 嘲笑 。
- 27 驚惶 ē 親像狂風對 lín 掃來 ,
災禍 ē 親像捲螺 á 風捲來 ,
患難 kah 痛苦 mā ē 臨到 lín ê 身上 。
- 28 Hit 時 , in beh 求叫我 , 我卻無 beh 應答 ;
in 迫切 teh 走 chhōe 我 , 卻 chhōe bē tiòh 。
- 29 因為 in 怨恨智識 ,
mā 無 beh 敬畏上主 。

¹ "Chimgiân" ê chokchiá kā "tìhūi" jînkehòa chò lúsèng.

¹ 《箴言》ê 作者 kā 「智慧」人格化做女性。

30 In m̄ thiaⁿ góa ê khoànkài,

koh biáusi góa itchhè ê chekpī.

31 Sǒi, in ē chiáh kakī ê hêngûi số kiat ê kóechí,

in kakī số kèbô ê okkó mā ē hō in chiáh kah pá
koh ià.

32 Gōngtit ê lāng ē hō kakī ê pōetō hāi sí;

gûgōng ê lāng ê hó kòejit ē hō i kakī biátbông.

33 Tóktók thiaⁿthàn góa ê lāng ē anjiân khiākhí,

i beh hióngsiū pêngan, m̄ kiaⁿ chaihō."

30 In m̄聽我 ê 勸戒，

koh 藐視我一切 ê 責備。

31 所以，in ē 食 kakī ê 行為所結 ê 果 chí，

in kakī 所計謀 ê 惡果 mā ē hō in 食 kah 飽
koh 厭。

32 戇直 ê 人 ē hō kakī ê 背道害死；

愚戇 ê 人 ê 好過日 ē hō伊 kakī 滅亡。

33 獨獨聽 thàn 我 ê 人 ē 安然 khiā 起，

伊 beh 享受平安，m̄驚災禍。」